

OBSAH

Předmluva	10
Předmluva k druhému přepracovanému vydání publikace	11
Předmluva ke třetímu vydání	12
O autorech	13
Seznam použitých zkratk	15
Soupis právních předpisů v platném znění	16
Díl 1 Legislativa	19
KAPITOLA 1 Základní právní rámec činnosti školy	19
KAPITOLA 2 Základní právní rámec činnosti školského poradenského zařízení	22
KAPITOLA 3 Poskytování poradenských služeb a poradenské pomoci ve školách	23
3.1 Předpoklady výkonu činnosti výchovného poradce	23
3.2 Předpoklady výkonu činnosti školního metodika prevence	24
3.3 Předpoklady výkonu činnosti školního psychologa	25
3.4 Předpoklady výkonu činnosti školního speciálního pedagoga	26
3.5 Činnost výchovného poradce a metodika prevence a některé pracovní právní souvislosti	27
3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole	30
3.7 Poskytování poradenské pomoci ve škole	49
3.8 Přehled podpůrných opatření poskytovaných dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami	52
3.9 Podíl školy na poskytování podpůrných opatření prvního stupně žákům se speciálními vzdělávacími potřebami	53
3.10 Podíl školy na poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně žákům se speciálními vzdělávacími potřebami	56
3.11 Některá specifika poskytování vzdělávání žáků a studentů podle individuálního vzdělávacího plánu ...	59
3.12 Podíl školy na vzdělávání nadaného a mimořádně nadaného žáka	64

KAPITOLA 4	Poskytování poradenských služeb a poradenské pomoci ve školském poradenském zařízení	66
4.1	Typy školských poradenských zařízení a jejich činnost	66
4.2	Poskytování poradenských služeb ve školském poradenském zařízení	70
4.3	Poskytování poradenské pomoci ve školském poradenském zařízení	76
4.4	Podíl školského poradenského zařízení na poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami	76
4.5	Podíl školského poradenského zařízení na vzdělávání žáka, studenta se speciálními vzdělávacími potřebami podle individuálního vzdělávacího plánu	79
4.6	Podíl školského poradenského zařízení na vzdělávání nadaného a mimořádně nadaného žáka	79
KAPITOLA 5	Metodické pokyny, doporučení, informace spojené s poskytováním poradenských služeb ve škole	81
KAPITOLA 6	Závěrem	82
Díl 2 Výchovné poradenství jako odborná oblast		83
KAPITOLA 1	Historie poradenských služeb ve světě a u nás	83
KAPITOLA 2	Kvalifikační předpoklady výchovného poradce a dalších odborníků	86
KAPITOLA 3	Standardy kurzů pro výchovné poradce, možnosti dalšího vzdělávání v souvislosti s aktivitami výchovného poradce	89
KAPITOLA 4	Status výchovného poradce v systému školy	91
KAPITOLA 5	Kontroverze rolí (učitel, výchovný poradce, kolega)	94
KAPITOLA 6	Výchovný poradce jako facilitátor komunikace s dalšími odborníky	97
KAPITOLA 7	Konzultační model v poradenství	101
KAPITOLA 8	Etické zásady práce výchovného poradce	103
KAPITOLA 9	Informovaný souhlas při poradenství u dětí	108
KAPITOLA 10	Psychohygiena – burnout	110
KAPITOLA 11	Psychohygiena učitele a výchovného poradce	113
	Dělení podle druhu vedení relaxace	116
	Dělení podle obsahového zaměření technik	117
	Dělení podle načasování	117
KAPITOLA 12	Problematika profesní zátěže výchovného poradce	118
	Zdroje pracovního stresu	120
	Psychická zátěž učitele	123

KAPITOLA 13	Aktuální problémy pedagogicko-psychologického poradenství	125
KAPITOLA 14	Pozitivní psychologie	129
KAPITOLA 15	Edukace založená na důkazech	131
KAPITOLA 16	Literatura pro inspiraci	132

Díl 3 Výchovný poradce a jeho kolegové (učitelé, vedení školy, metodici prevence)

KAPITOLA 1	Kvalitní učitel	135
KAPITOLA 2	Zapojení dalších učitelů při poradenství žákům a studentům	140
KAPITOLA 3	Informování o činnosti výchovného poradce ve škole	145
KAPITOLA 4	Organizace dalšího vzdělávání učitelů školy	146
	Kde hledat vzdělávací akce pro učitele?	149
KAPITOLA 5	Individuální a skupinové supervize učitelů	150
KAPITOLA 6	Význam práce výchovného poradce pro duševní hygienu kolegů ve škole	154
KAPITOLA 7	Reálná i nereálná očekávání od výchovného poradce	157
KAPITOLA 8	Literatura pro inspiraci	159

Díl 4 Výchovný poradce a žáci, resp. třídy ve škole

KAPITOLA 1	Diagnostika v činnosti výchovného poradce	162
	Současné směry v pedagogické a poradenské diagnostice ...	165
	Autentická diagnostika	165
	Portfolio	166
	Dynamická diagnostika	167
	Diagnostika vycházející z výuky (<i>curriculum-based assessment</i>)	169
	Kriteriální testy (<i>criterion-referenced tests</i>)	169
KAPITOLA 2	Diagnostika školní třídy	170
KAPITOLA 3	Diagnostika rodiny	176
KAPITOLA 4	Organizování přípravných kurzů pro předškoláky	180
	Jak koncipovat samotný průběh kurzů?	181
KAPITOLA 5	Vstup dítěte do prvního ročníku základní školy – školní zralost	184
KAPITOLA 6	Vzdělávací problémy – specifické poruchy učení	187
KAPITOLA 7	Lehká vývojová porucha intelektu	191
	Co z uvedeného výkladu vyplývá pro práci výchovného poradce?	196
KAPITOLA 8	Výchovné problémy – specifické poruchy chování	197
	Co dělat, pokud se domníváte, že ve třídě máte žáka, který trpí SPCH?	198
	Co znamenají jednotlivé deficity a jak s nimi naložit?	199

KAPITOLA 9	Nesocializovaná a socializovaná porucha chování	206
KAPITOLA 10	Povinná školní docházka u cizinců	208
KAPITOLA 11	Poruchy autistického spektra	210
KAPITOLA 12	Intervence v činnosti výchovného poradce	212
KAPITOLA 13	Záškoláctví	215
	Jaké bývají nejčastější důvody záškoláctví?	216
KAPITOLA 14	Kariérové poradenství	221
KAPITOLA 15	Vytvoření a provádění individuálního vzdělávacího plánu	226
KAPITOLA 16	Individuální výchovný plán	229
	Tvorba IVýP	230
	Struktura a náležitosti IVýP	231
KAPITOLA 17	Vstup žáka do víceletého gymnázia	234
	Co dělat, pokud se na výchovného poradce obrátí rodiče, že jejich dítě ve škole selhává?	235
KAPITOLA 18	Přestup žáka do střední školy	237
KAPITOLA 19	Příprava na terciární vzdělávání	242
KAPITOLA 20	Management třídy	245
KAPITOLA 21	Klima školy a třídy	249
KAPITOLA 22	Práce s kolektivem třídy	253
KAPITOLA 23	Seznamovací kurzy	257
KAPITOLA 24	Učit se učit	261
	Jaké postupy lze využít při učení se učit?	261
KAPITOLA 25	Relaxační techniky	266
KAPITOLA 26	Řešení konfliktů	271
KAPITOLA 27	Dlouhodobé onemocnění dítěte	276
	Co tedy může udělat výchovný poradce v situaci dlouhodobé nemoci žáka?	278
KAPITOLA 28	Deprese	279
KAPITOLA 29	Vyrovnávání se smrti	282
KAPITOLA 30	Poruchy příjmu potravy	286
KAPITOLA 31	Limity, které není třeba překračovat	289
KAPITOLA 32	Literatura pro inspiraci	292
Díl 5	Výchovný poradce a rodiče, rodiny žáků	297
KAPITOLA 1	Vedení poradenského rozhovoru	297
KAPITOLA 2	Komunikace výchovného poradce s rodiči	301
KAPITOLA 3	Řešení výchovných problémů s rodiči žáků	304
KAPITOLA 4	Poradenství rodičům v souvislosti se vzděláváním jejich dětí	308
KAPITOLA 5	Spolupráce rodiny a školy	312

KAPITOLA 6	Nové modely rodinného uspořádání, s nimiž se ve školách setkáváme	316
	Střídavá péče	316
	Rodiny se stejnopohlavními rodiči	318
KAPITOLA 7	Domácí vzdělávání	319
KAPITOLA 8	Literatura pro inspiraci	320
Díl 6	Výchovný poradce a spolupracující organizace	321
KAPITOLA 1	Pedagogicko-psychologické poradny	321
KAPITOLA 2	Střediska výchovné péče	323
KAPITOLA 3	Speciálně pedagogická centra	326
KAPITOLA 4	Orgán sociálně právní ochrany dítěte	327
	Sociálně právní ochrana dětí	327
	Činnost a práce orgánů sociálně právní ochrany dětí (dále jen OSPOD)	328
	Spolupráce OSPOD s jinými subjekty	330
KAPITOLA 5	Policie ČR	332
KAPITOLA 6	Nestátní neziskové organizace	333
KAPITOLA 7	Literatura pro inspiraci	337
Díl 7	Dokumentace	338
KAPITOLA 1	Plán činnosti výchovného poradce	338
KAPITOLA 2	Evidence činnosti výchovného poradce	345
KAPITOLA 3	Individuální vzdělávací plány	347
Přílohy		351
	Individuální pohovor (se žákem, zákonným zástupcem, učitelem)	352
	Průběžná individuální práce	353
	Záznam o práci se třídou	355
	Autoevaluace práce výchovného poradce	357
	Konzultační a poradenská činnost	357
	Informační a metodická činnost	360
	Plán další činnosti výchovného poradce	361
	Etický kodex výchovných poradců	362
	Adresář středisek výchovné péče	365
	Adresář pedagogicko-psychologických poraden	368
	Adresář speciálně pedagogických center	378
	Různorodé kontakty a typy	389
	Rejstřík	393